

paa, hvad der havde været den gældende Praksis her i Rigsdagen siden Grundlovens Givelse, nemlig at man saa vidt muligt lod Menighederne leve deres rolige Liv hjemme i Sognene og saa administrerede herinde fra, og endelig, at man ikke, naar de enkelte Stridsspørgsmaal opstod, fra Lovgivningsmagtens Side upaakrævet greb ind og afgjorde Ting af indre kirkelig Betydning, som var imod Kirkefolkets Ønske i den store Almindelighed. Dette mener jeg med at lade Kirken have sit og Staten sit. At det skulde kunne gaa til Dagens Ende, det venter heller ikke jeg; at Udviklingen muligt en Gang vil føre til, at man løser op, det forudsér jeg, men jeg mener rigtignok, at den danske Folkekirke i høj Grad vil vinde ved, at dette ikke skete nu, hvilket — det har jo været klart udtalt af enkelte Socialdemokrater — er Regeringspartiets brændende Ønske. Men jeg forstaaer slet ikke, hvorledes den ærede Forslagsstiller tænker sig Gaaden eller Problemet løst. Den ærede Forslagsstiller kom ind paa, at Bisperne var ikke øverste Myndighed, det var den nuværende og den til alle Tider siddende Kirkeminister. Men er det da saaledes, at den ærede Forslagsstiller ønsker denne Ministerens Myndighed sat til Side og en Bispesynode sat i Stedet? Det laa jo nærmest at antage dette, eftersom det ærede Medlem udtalte, at de indre kirkelige Spørgsmaal skulde løses og afgøres af en dertil ansat kirkelig Myndighed. Men mener da virkelig det ærede Medlem, at man i dette Udvalg — hvor de allierede i det mindste dog, synes jeg, skulde være fælles om Maalet — kan komme overens om Maalet, naar man paa Forhaand ved, at Socialdemokraterne ikke for nogen Pris gaar med til en saadan Ordning? Dette er jo klart og tydeligt udtalt, og jeg anerkender for saa vidt, at Kirkeministeren og Socialdemokraterne aabent og redeligt her holder deres Kirkeprogram frem.

Den ærede Forslagsstiller siger, at det er bedst, Udvalget bliver nedsat nu, medens der er Ro. Jeg synes ikke, dette Udtryk „Ro“ passer til hans øvrige Tale, der jo var et levende Udtryk for den Uro og Spænding, som han i det hele taget synes, der var om alle disse Spørgsmaal, og som efter hans Opfattelse nødvendiggjorde et Udvalgs Nedsættelse. Jeg er her ganske enig med den højtærede Kirkeminister, der i Folketinget udtalte, at han ikke syntes, det var heldigt, Forslaget kom frem, bl. a. fordi han forudsaa, at det vilde sætte ganske de samme Lidenskaber i Bevægelse, som da det sidste Aar blev behandlet; derfor mente han, det

var bedre, det laa hen en Tid, saaledes at man kunde faa Spørgsmaalene mere paa Afstand og faa Forslaget mere objektivt behandlet, naar det paa ny kom frem. Den højtærede Minister synes imidlertid at have overvundet Betænkkelighederne saavel med Hensyn til, at det skulde tage Rigsdagens Tid, som med Hensyn til de forskellige andre Punkter, Ministeren fremførte, og han mener nu at kunne gaa med til Forslaget. Jeg synes ikke, vi, paa enkelte Medlemmer nær, i det store og hele kan stille os anderledes end sidste Aar, ikke fordi vi ikke vil lytte til de Røster, der lyder indenfor Kirken med Krav om Udredning af disse Spørgsmaal, men fordi Sagen i sig selv ikke er aaben og klar, fordi der er saa forskellige Motiver som Baggrund for dette Udvalgs Nedsættelse, Motiver af en saa diametralt modsat Art, at jeg slet ikke kan forstaa, man kan tale om Afklaring og Ro og Løsning af Spørgsmaal med den Sammensætning, som Udvalget her faar.

Jeg skal ikke komme nærmere ind paa Spørgsmaalet, jeg finder det langt mere praktisk — jeg havde slet ikke ønsket denne Debat —, at Forslaget finder sin videre Behandling i det Udvalg, jeg senere skal tillade mig at foreslaa nedsat.

H. P. Johansen: Da et lignende Lovforslag som dette var til Behandling her i Tinget i forrige ordinære Samling, havde jeg, som man vil erindre, den Ære at være mit Partis Ordfører, og jeg udtalte mig ret udførligt om Lovforslaget. Jeg skal ikke gentage, hvad jeg har sagt tidligere, men nøjes med faa orienterende Bemærkninger, idet jeg i øvrigt henviser til mine tidligere Udtalelser.

Mit Partis Stilling til Spørgsmaalet om Nedsættelse af et Udvalg til Overvejelse af Statsmagtens og Folkekirkens Stilling er den samme som i Fjor, vi skønner ikke, at der er sket noget nyt i denne Sag, og vil derfor ogsaa medvirke til Lovforslagets Gennemførelse, hvis det kan gennemføres i en Form, som vi finder forsvarlig. Naturligvis kan Lovforslaget forringes og forandres, saaledes at vi ikke vil medvirke til dets Gennemførelse.

Nu kunde man spørge, som man ogsaa har gjort — og det har allerede været drøftet grundigt —, hvorfor Regeringen ikke selv har fremsat Lovforslaget, naar man ønsker det gennemført. Den højtærede Minister har allerede nævnt som Grund Rigsdagens store Arbejdsstof. Forslagsstilleren, det ærede 6te Medlem for 5te Kreds (S. Rasmussen), mente, at denne Grund ikke havde noget at